sammen om NATURBOEN

BRØNSHØJ-HUSUM
LOKALUDVALG
Bydelsplan
for Brønshøj-Husum
2017-2020

Naturpark Utterslev Mose og Naturbyen

Utterslev Mose og Vestvolden er to markante naturområder med stor attraktionsværdi. Områder som er unikke både for dyrelivet og for borgerne. Et bynatur-center placeret i Husum kan blive en platform for naturformidling og eksperimenter indenfor vand, planter og klima. Og med en naturkampagne vil Lokaludvalget engagere haveejere og beboere omkring mosen i små tiltag for en rigere bynatur.

UTTERSLEV MOSE – SAMMEN OM NATURPARKEN OG BYNATUREN

Utterslev Mose er Københavns næststørste naturområde og en af de allerbedste fuglelokaliteter i København og omegn. Utterslev Mose og Vestvoldens kanal udgør den nordlige del af Københavns ferskvandsystem og det blå element har med sine knap 100 ha vandoverflade en stor betydning for bydelens natur og identitet. Vestvolden er med sine i alt 14 kilometer et af Europas største bygningsværker, og fortidsmindet rummer en værdifuld natur.

Lokaludvalget har været en aktiv spiller på forskellig vis i Teknik- og Miljøforvaltningens arbejde med en helhedsplan for Utterslev Mose. Helhedsplanen indeholder et forslag til en naturkampagne, der skal fremme en rigere bynatur i og omkring Utterslev Mose. Kampagnen har et særligt fokus på haveejerne, institutionerne og beboerne i de almene bebyggelser omkring Utterslev Mose. Lokaludvalget vil gerne involvere sig i opgaven med at engagere naboer i at skabe et større naturindhold i deres haver ved at forbedre forholdene for en række udvalgte planter, svampe og dyr. Indsatsen er vigtig, fordi den biologiske mangfoldighed er under pres fra mange sider. Et eksempel er en stigende tendens til at befæste haverne med fliser og etablere græsplæner.

Lokaludvalget vælger at bruge betegnelsen 'naturpark' om Utterslev Mose, en betegnelse, som stammer tilbage fra indvielsen i 1945. På sigt vil det være interessant at indgå samarbejde med Friluftsrådet omkring den nutidige mærkningsordning Danske Naturparker, som har eksisteret siden 2013 og skal mærke områder med natur af særlig regional eller lokal betydning og gode rekreative friluftsmuligheder.

Utterslev Mose såvel som bydelens øvrige vandområder, søer og vandløb lider under en voldsom næringsstofbelastning forårsaget af årtiers udledninger fra kloaknettet. Brønshøj-Husum Lokaludvalg vil arbejde for at disse vandmiljøer lever op til vandrammedirektivets krav om god økologisk tilstand i 2027.

NATURBYEN

Siden 2013 har Brønshøj-Husum Lokaludvalg arbejdet for at etablere et bynaturcenter ved EnergiCenter Voldparken. Naturbyen kalder vi stedet. Med Naturbyen får københavnerne et tilbud om aktiv naturformidling tæt på byen. Naturbyen skal være centrum for aktiviteter, der fremmer læring og styrker naturforstå-

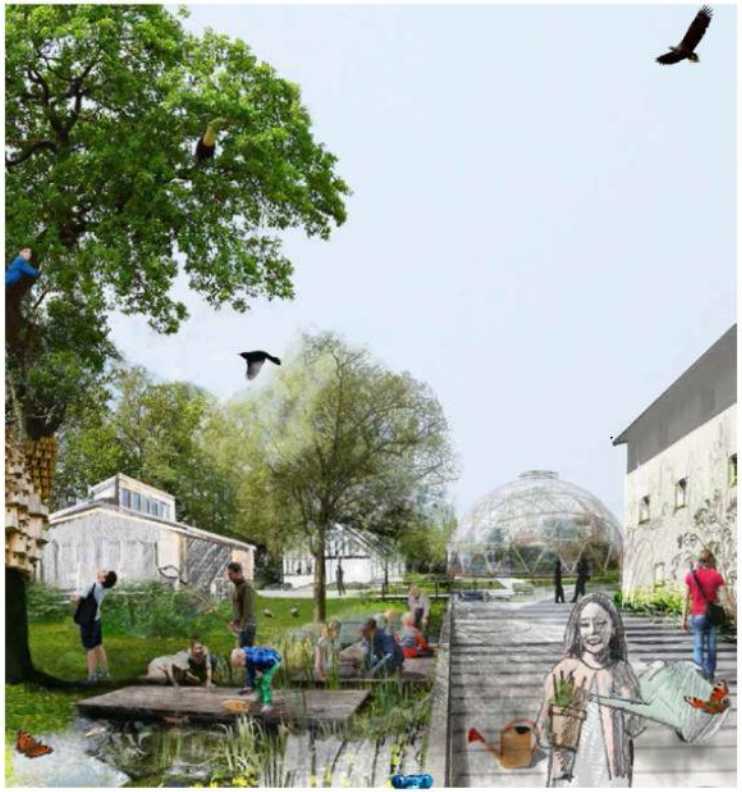

Foto: Elzilina Van Melle

BLIV KLOG PÅ NATUREN – OG VILD MED MOSEN

Det er et væsentligt formål med helhedsplanen at skabe synlighed omkring Utterslev Mose og sætte fokus på områdets mange potentialer. Københavnerne skal have øjnene op for mosens rekreative muligheder og naturoplevelser. Har man først oplevet den unikke bynatur i Utterslev Mose, er det oplagt at besøge stedet igen. Mange er slet ikke klar over, hvad de går glip af.

Ifølge prognoserne vil Københavns befolkningstal vokse med næsten 100.000 indbyggere frem mod år 2025. Det medfører, at omfanget af kvadratmeter grønt pr. borger i fremtiden falder mærkbart. Vi ved, at naturen og grønne omgivelser har en positiv indflydelse på menneskers velvære. Derfor skal vi sikre og optimere københavnernes muligheder for også i fremtiden at gå på oplevelse i naturen.
Der findes mange måder at styrke københavnernes kendskab til mosens naturværdier på. Blandt andet kan vi styrke formidlingen gennem flere besøgscentre med naturformidling, offentlige arrangementer, som oplyser og involverer borgerne og i form af kampagner med særlige budskaber. Også tydeligere skiltning og et digitalt formidlingsboost vil være med til at øge københavnernes bevidsthed om mosens mange kvaliteter

VISION

Antallet af københavnere stiger, og det samme gør efterspørgslen på naturoplevelser i byen.
Vi skal derfor investere i den bynatur, der allerede eksisterer og blomstrer i København. Mosen strækker sig over et stort og varieret naturareal, som dagligt bliver benyttet af mange forskellige brugergrupper. Men mosen har plads til endnu flere besøgende, uden at det forstyrrer de eksisterende brugeres oplevelse af området. Det skal derfor være et klart mål at vise københavnerne de spændende potentialer, der findes i de knapt så benyttede grønne områder i byen, og samtidig give dem forskellige tilbud, som gør dem klogere på naturen. Der er ikke lang vej mellem viden og interesse – og med interesse kommer ofte en lyst til at involvere sig og udfolde den nye viden, man har opnået.

NATURBYEN – ET BYNATURCENTER

Helhedsplanen arbejder for at udvikle Naturbyen på EnergiCenter Voldparken i Brønshøj, der allerede fungerer som et slags kulturhus ved Utterslev Mose. Visionen for Naturbyen er at skabe en bynaturskole og et miljøbevidst center, der inspirerer børn og voksne til at udforske mosens natur og puste liv i lysten og modet til

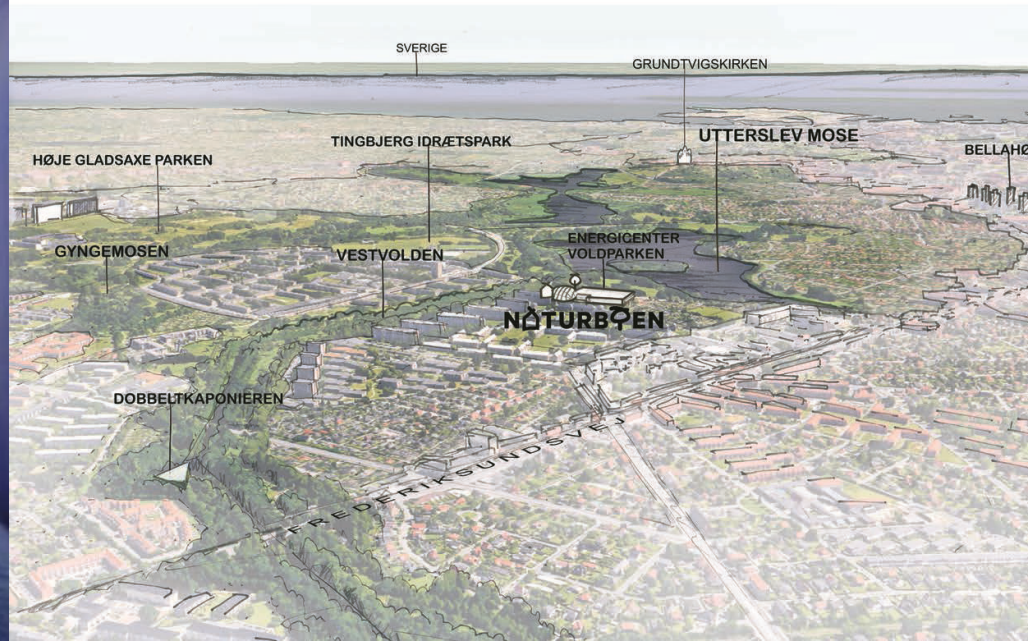

ÆBLEFEST D.12. OKT
MAD FRA ÆBLETRÆET
SORTSBESTEMMELSE

På baggrund af Naturbyens befolkningsmæssige opland, tidligere illustrerede forudsætninger og Naturbyens besøgskapacitet i øvrigt estimeres det, at Naturbyen vil have et årligt besøgstal på 19.000 - 23.000.

FAKTA: Naturbyen vil på grund af sin centrale beliggenhed i Hovedstadsregionen få et stort lokalt opland og mange potentielle besøgende. Bare inden for 30 minutters kørsel bor der 284.631 børn mellem 0 og 16 år.

DE BESØGENDE FORDELER SIG PÅ FØLGENDE MÅDE:

9 - 11.000 besøgende fra skoler og offentlige institutioner.
Som primært vil besøge Naturbyen i hverdage og ferier. Det forventes at op mod 75 børn og unge vil besøge Naturbyen på en typisk hverdag.

10 - 12.000 private besøgende.
Som vil besøge Naturbyen i weekender og ferier. Det forventes at op mod 90 personer vil besøge Naturbyen på en typisk feriedag.

Naturbyens formidlingsindsats bliver tilpasset de forskellige målgrupper alt efter behov, i form af bemandede heldagsbesøg, selvbetjent heldagsbesøg med lånt grej eller selvbetjent uden særlige krav. Læs mere om forskellige brugerbehov og den fleksible servicering på s. 32.

Analysen af oplandet viser, at Naturbyen på sigt har potentiale til at tiltrække måske 30 % flere besøgende, hvilket Naturbyens fysiske rammer skal kunne rumme. Det foreslåede besøgstal afspejler imidlertid et passende antal ift. den beskrevne driftsorganisation.

INVOLVERING

Naturbyen er et gøre-sted!
Her er det eksperimenterende og legende i fokus.
Her er man ikke bare tilskuer, men bliver en del af stedet og involveret i aktiviteter som en del af formidlingen.
Dette skal resultere i, at man har lyst til at komme igen, da man har været med til at skabe noget, og dermed har efterladt lidt af sig selv.

NATURBYENS AKTIVITETSKALENDER

MARTS - JUNI 2017

marts

- 21. marts kl.19-21 — **Brønshøj mostelaug** — Foredrag om æbler, smagsprøver på most, mad og opstart af mostelaug. Hvor: Bål Congo, Brønshøjvej 14
- 26 marts kl.12-14 — **Mosens kulturhistorie** — Tørv, pil, tækkerør, vand m.m. v/ Carsten Hess & Troels Meigaard. Mødested: Langholmen, Utterslev Mose

april

- 2. april kl.11-15 — **Giv mosen en hånd** — Affaldsindsamling i Utterslev Mose. v/ Natteravnene i Husum. Mødested: Kobbelvænget 8
- 20. april kl.16-18 — **Utterslev Moses vandmiljø** — På sporet af fremtidens løsninger. Gladsaxe-projektet v/ Nordvand. Mødested: Energicenter Voldparken
- 21. april kl.16-20 — **Invielsesfest** for Tingbjergs drivhus - dome. v/ Haven i Tingbjerg. Mødested: Virkelyst
- Uge 17 — **Tingbjerg spiser sammen** — Sanketure, fællesmiddag og m.m. v/ Tingbjerg Pensionist Center m.fl. Hvor: i Tingbjerg og omegn

maj

- 4. maj kl.10-14 — **Havedag i byhaven** — med workshops og spisning. v/ Miljøudvalget og ECV. Hvor: Energicenter Voldparken
- 6. maj kl.10-14 — **Akvaponisk workshop** — Lær om at dyrke fisk og planter i symbiose. v/ Miljøudvalget og ECV. Hvor: Energicenter Voldparken
- 9. maj kl.19.30-21 — **Flagermustur** i Utterslev Mose. v/ Inger Kærgård. Hvor: Naturværkstedet Streyf
- 14. maj kl.12-14 — **Spis Mosen** — Indsaml spiselige planter i mosen. Urtetur med Lise Nielsen. Mødested: Mosevinget/Hareskovvejen
- 20. maj kl.10-13 — **Byg et insekthotel** til haven eller altanen. Arrangør: Spejderne i Husum. Mødested: Muldvarpeland/Energicenter Voldparken
- 28.maj kl.9-12 — **Fugletur på Vestvolden** — Fra Kagsmosen til Utterslev Mose. v/ Nikolaj Noel. Mødested: Kagsmosen/Vestvolden
- 31. maj kl.17-19 — **Botanisk tur i Mosen** — Oplev den mangfoldige flora. v/ Troels Meigaard og Torkild Pedersen. Mødested: Kirkemosen/Plesvinget

juni

- 8. juni kl.10-12 — **Den levende have** — Naturhavevandring. v/ Rikke Milbak. Mødested: Engsvinget 26
- 15. juni kl.19-21 — **Lær at lave et godt bål** og små, varme lækkerier. Arrangør: Spejderne i Husum. Muldvarpeland/Energicenter Voldparken
- 25.maj kl.16-18 — **Insekter i maden** — Byg en fårekyllingefarm. v/ Charlotte Bay fra Bugging Denmark. Hvor: Byhaven på ECV
- 10. juni kl.11-16 — **Plantebyttedag** på 2700 Kulturdag. v/ Havenetværket. Hvor: Brønshøj Torv
- 18. juni kl.10.30-16 — **Mosetræf** — Naturfestival i Utterslev Mose. v/ Brønshøj-Husum/Bispebjerg Lokaludv. Tjek uttersleymose.net for programmet

NATURBYEN

... er navnet på det bynaturcenter som Brønshøj-Husum Lokaludvalg m.fl. arbejder på at få udviklet og opbygget ved EnergiCenter Voldparken. Naturbyen handler om sammen at skabe en rigere bynatur, blive klogere på naturen i byen og give hinanden oplevelser.

Naturbyen skal skabes med lokalt engagement. Det handler ikke alene om at skabe et sted, men også at skabe et stærkt netværk om konkrete aktiviteter. Vi synes der er så meget, der kan gøres og fortælles. Derfor har Lokaludvalget taget initiativ til at udarbejde denne aktivitetskalender. Her ser du forårets og forsommerens aktiviteter. Til Mosetræffet den 18. juni kommer en ny aktivitetskalender med sensommerens og efterårets aktiviteter.

Har du ideer til en aktivitet så hold dig ikke tilbage. På naturbyen.dk samler vi information om Naturbyen og aktiviteterne igennem der på facebook er oprettet gruppen Naturbyens Venner.

NATURBYEN.DK
for flere arrangementer, detaljer, kontakt og tilmelding

BRØNSHØJ-HUSUM LOKALUDVALG

NATURBYEN

4 NOV — **"I MORGEN" - EN KLIMAOPTIMISTISK DOKUMENTARFILM**
STÆRKT INSPIRERENDE OG OPLØFTENDE FILM

4 NOV — **NATURBYEN KALDER**
ALLE GRØNNE KRÆFTER TIL POP UP CAFE

14 NOV — **FUGLETUR**
I KAGSMOSEN

10 DEC — **FUGLETUR**
I UTTERSLEV MOSE

HAR DU ET ARRANGEMENT TIL ?
SÅ SKRIV TIL ZN6E@OKF.KK.DK

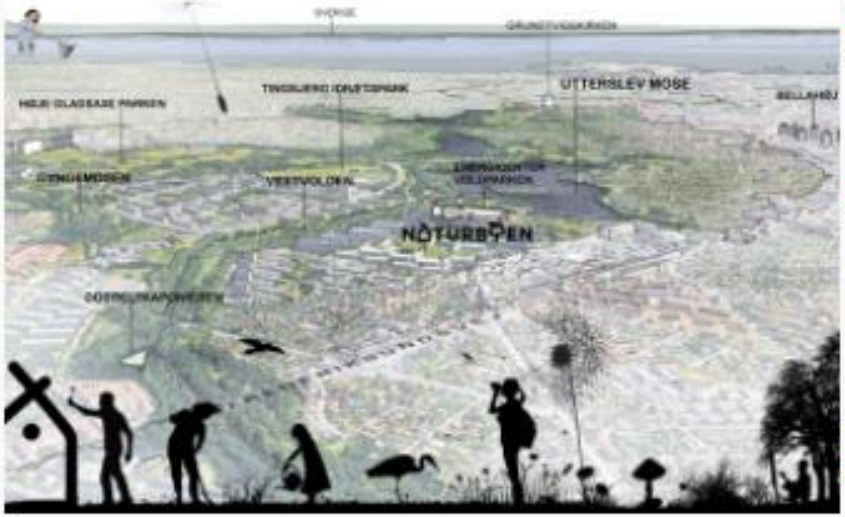

»K
Den Grønne »Kile
RYDISTRE
PROFF
Kabeltromle

Hvad er det for (type) aktiviteter vi skal have i kalenderen over det næste år? Store og små

Hvordan kan vi skabe Naturbyens Venner så det kan rumme forskellige typer af engagement?